

ZORGPAD NORMALE ZWANGERSCHAP MET ZIEKENHUISBEVALLING VOOR BRUSSEL EN DE RAND

DE KRACHT VAN COMMUNICATIE EN OVERLEG.

Zwanger in Brussel.

Brussel en de Vlaamse Rand vormen een uitdagende omgeving om kwaliteitsprojecten rond transmurale zorg op te zetten. Het zorgaanbod functioneert zowel in eerste als tweede lijn gefragmenteerd. Patiënt noch zorgverlener kennen het volledige zorgaanbod. Zorgnet wil daarom bottom – up kwaliteitsprojecten ondersteunen door op een efficiënte wijze methodologische, administratieve en logistieke expertise rond zorgpaden aan te leveren.

Een zwangerschap opvolgen is een bij uitstek transmuraal en multidisciplinair zorgproces, waarvoor evidentie en expertise beschikbaar is én dat makkelijk te plannen valt. Sinds 2008 richt Zorgnet haar pijlen op de zwangere vrouw in en rond Brussel. De unieke aanpak van Zorgnet werd op 1 januari structureel verankerd binnen het Huis voor Gezondheid.

Van standaard naar individueel zorgpad.

Het Huis voor Gezondheid trachtte om een aantal elementen bij de ontwikkeling van het zorgpad “normale zwangerschap met ziekenhuisbevalling” efficiënter aan te pakken. Een standaard zorgpad is een sjabloon dat voor Brussel en de Vlaamse Rand ontwikkeld wordt. Dit standaard zorgpad kan vervolgens lokaal omgezet worden in operationele zorgpaden. Een operationeel zorgpad vertaalt het standaard zorgpad per kern – het zorgnetwerk rond een ziekenhuis. In laatste instantie wordt de patiënt toegewezen aan een individueel zorgpad: het vooraf bepaalde traject wordt aan de patiënt zijn behoeften aangepast. Het Huis voor Gezondheid ontwikkelde twee operationele zorgpaden: één rond Kliniek Sint Jan, een tweede rond het UZ Brussel.

Welzijn én gezondheid

Het zorgpad “normale zwangerschap met ziekenhuisbevalling” omhelst het volledige zorgproces: het start bij conceptie, volgt de prenatale opvolging, plant de bevalling in het ziekenhuis en eindigt na de nodige postpartumconsulten. De focus ligt op de transfermomenten tussen een zeer breed spectrum van zorgverleners en zorgorganisaties: huisarts, vroedvrouw, gynaecoloog, ziekenhuis, kraamzorg, kinesitherapie, (borst)voeding en preventie (oa. rookstop, Kind & Gezin, opleiding). Het zorgpad “normale zwangerschap is niet enkel transmuraal, maar ook intersectorieel: welzijn en gezondheid komen aan bod. 10

beroepsgroepen uit 11 organisaties werkten mee aan het zorgpad.

Communicatie en overleg met & rond de patiënt.

Het Huis voor Gezondheid geeft met dit pad de patiënt de mogelijkheid om een vrije en bewuste keuze te maken. De patiënt kiest zelf een huisarts, vroedvrouw of gynaecoloog als centrale zorgverlener. Samen kiezen zij welk zorgpad het best tegemoet komt aan behoeften van de patiënt. Specifieke resultaten worden behaald m.b.t. de patiëntenvoorlichting en preventie. In een apart luik rond zorgorganisatie en -planning werd patiënteninformatie opgenomen met aandacht voor informed consent, te bespreken resultaten, (borst)voedingsadvies, anticonceptie, postnatale depressie, incontinentie en gezinsplanning. Ook de nodige attesten (kraamgeld, klasseverhoging openbaar vervoer, vaderschapserkenning, ...) werden in het zorgpad opgenomen.

Het zorgpad wordt ontsloten via Zorgzoeker.be: een databank en infoplatform waarop patiënten en zorgverleners uit Brussel en de Rand elkaar vinden. Via Zorgzoeker.be kunnen zij (1) de meest recente zorgpaden bekijken, vergelijken, downloaden en afprinten, (2) zoeken naar zorgverleners en zorgorganisaties die in het zorgpad een rol hebben, (3) informatie vinden over thema's die aansluiten bij het zorgpad (bv “wat is kraamzorg?”) en (4) bijkomende instrumenten vinden die transmurale samenwerking vergemakkelijken. Het Huis voor Gezondheid maakte de zorgpaden bekend aan de hand van professionele nieuwsmedia, interactieve onlinesessies in de betrokken zorgorganisaties, en een informatiemailing naar huisartsen en zelfstandige vroedvrouwen uit Brussel en de Vlaamse Rand.

8 kenmerken van kwaliteit structureel verankerd

Het zorgpad optimaliseert de kwaliteit van zorg op alle acht aspecten: efficiëntie; effectiviteit, billijkheid, veiligheid, tijdigheid, continuïteit, sturing door patiënt en integratie van alle zorgaanbieders. Het zorgpad zorgde er bovendien voor dat de noodzakelijke voorwaarden om in de toekomst kwaliteitsprojecten met zorgpaden te organiseren, vervuld werden. Mede dankzij de communicatie en het overleg dat tijdens dit project werden opgezet, ontstond het Huis voor Gezondheid waarin multidisciplinaire zorg als pijler werd opgenomen. Het is de structurele verankering van kwaliteitsverbetering via zorgpaden die van dit project een voorbeeld voor andere regio's en samenwerkingsverbanden maakt.